

hefur tørv á so nógvum øðrum umframt hesum, so er tað tó eisini umráðandi fyri sekundera umsorganarpersónin, at hann sleppur at menna sítt tilknýti til barnið, tí hann tekur lut og hevur ábyrgd.

– Um pápin til dømis fær ein part av barnsburðafarloyvinum, so hevur hann móguleikan at menna eitt sterkt tilknýti til barnið og sleppa longur upp í hierarkii hjá barninum. Viðmerkjast skal tó, at pápar sagtans kunnu menna eitt gott tilknýti til sítt barn, hóast teir arbeiða, tí sum áður nevnt, so hevur orkan, sum pápin leggur í samspæli við barnið alt at siga, greiðir Maria Hanusson Joensen frá

Gott fyri bæði pápa og barn

Royndir vísa, at eru bæði foreldrin við í tí, sum hevur við børnini at gera, so eru børnini ofta betri fyri kensluliga. Orsøkirnar til tað kunnu vera fleiri, men góð harmoni í familjuni, gott álit millum foreldur og fleiri hjálpanði hendur eru nakrar av teimum.

– Tað er gott fyri barnið, at foreldrin gera íløgu í tað. Og tað er enn betri, tá bæði foreldrin gera tað. Tað er tó eisini minst líka umráðandi fyri foreldrin, sum hava ábyrgd av at menna tilknýti til barnið. Eitt sterkt tilknýti millum foreldur og barn er eitt sterkt kensluligt fundament hjá barninum. Jú fyrr fundamentið verður bygt, jú lættari verður tað at byggja víðari á tað seinni í lívinum, sigur hon frá.

Ávirkar sálarheilsuna

Eisini er tað umráðandi fyri sálarheilsuna hjá primera umsorganarpersóninum – sum ofta er mamman – at pápin sleppur framat.

– Gransking vísir, at sálarheilsan hjá mammuni kemur í javnvág, tá uppgáurnar verða býttar millum bæði mammu og pápa, sigur Maria Hanusson Joensen.

Sjálvsagt eru slíkar støður einstaklingsbundnar, og tað er individuelt, hvørjir førleikar ella viðbrekin øki eru í eini familju. Er mamman lutfalsliga sárbar, er tað ein styrki, at pápin hevur ein størri leiklut. Tað er tó umráðandi, at tilknýtispersónarnir eru stabilir. Tað nyttar ikki, um mamman er heima eina tíð, har pápin als ikki er nærverandi, og at tey síðani býta um, greiðir hon frá.

– Tað ber ikki til, um pápin hevur verið úr myndini fyrstu tíðina, og síðani tekur yvir og so er mamman úr myndini, sigur sálarfrøðingurin.

– Er talan um eina vælfungerandi familju, og hevur barnið

trygt tilknýti til bæði foreldrin, so er tað gott fyri barnið, at farloyvið verður býtt millum bæði foreldrin. Tá hevur pápin verið til staðar sum sekunderur umsorganarpersónur fyrstu tíðina og síðani tekur hann størri ábyrgd. Ein slíka støða kann verða sera gevandi fyri allar partar. Tað krevur tó, at bæði foreldrin eisini duga at síggja týðningin av samspæli, sigur hon.

– Barnið sær tá bæði foreldrin sum líkar, og bæði foreldrin

føla, at tey hava investerað nógv í barnið.

– Ein meginregla er at vera tilvitaður um tryggja tilknýti, sigur hon.

– Børn føla tá foreldur leggja orkuna í tey. Tey eru tiltrekt av fólki, sum tíma at vera um tey. Soleiðis eru vit vaksnu eisini. Vit fara har, sum ta stemningurin er góður, og fáa hug rýma, tá hann er keðiligur, staðfestir hon.

Tað er ikki uttan orsök, at orð sum tilknýti, fundament og samspæl verða nevnd aftur og

aftur. Hóast eitt pinkubarn gevur ógvuliga lítið aftur í mun til tað, sum foreldrin leggja eftir seg, so er alneyðugt, at tann íløgan verður gjørd. Tað styrkir kensluliga fundamentað hjá barninum og ávirkar barnið restina av lívinum. Hevur barnið fingið hetta fyrstu livitíðina, so er lættari at knýta bond við onnur menniskju seinni í lívinum. Er pápin við í ella hevur ein størri leiklut í hesi tilgongdini, so styrkir tað sjálvsagt eisini sambandið mill-

um pápa og barn seinni í lívinum.

– Hetta er sum eitt rokni-stykke. Hyggja vit til dømis at trauma-teoriini, so vita vit, at jú fyrr í lívinum ein hevur upplivað trauma, jú verri er at rætta upp á tað, tí tað situr so djúpt og verður meir fløkt. Er tilknýti til umsorganarpersónin sterkt – líkamikið um tað er mamma ella pápi – so verður barnið betri fyri kensluliga. Eru bæði mamman og pápin til staðar, so er tað eitt stórt bonus, sigur sálarfrøðingurin.

Upp til hvønn einstakan

– Var ein frymil, sum passaði til øll, so var nógv lættari at taka eina støðu, sigur Maria Hanusson Joensen í niðurstøðu síni.

Hon heldur tó, at samfelagsgongdin er soleiðis, at fleiri førøyskir pápar fara at taka longri farloyvi í framtíðini.

–Í síðsta enda er tað ein spurningur um, hvat riggar til hvørja einstaka familju. Eg haldi tó ikki, at pápar, sum vilja í farloyvi við børnum sínum, skulu aftra seg. Pápabarsil er sera gott fyri faðirsamleikan og tilknýti millum barn og pápa, sigur hon.

– Hetta er eisini eitt val, sum alsamt fleiri velja, og eg vænti, at hetta verður normurin um ikki so langa tíð. Men tað snýr seg um, hvat riggar til einstøku familjuna tí tað, sum er mest umráðandi er, at barnið sleppur at menna trygt tilknýti til ein primeran persón, sigur hon til endans.

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Børn føla tá foreldur leggja orkuna í tey. Tey eru tiltrekt av fólki, sum tíma at vera um tey. Soleiðis eru vit vaksnu eisini. Vit fara har, sum ta stemningurin er góður, og vit fáa hug at rýma, tá hann er keðiligur